

UNIVERSITY OF WASHINGTON LIBRARIES

[HTTP://DIGITALCOLLECTIONS.LIB.WASHINGTON.EDU/](http://digitalcollections.lib.washington.edu/)

University of Washington Libraries Digital Collections

Karel Auf

1. ročník

3. prosince 2014

UNIVERSITY OF WASHINGTON LIBRARIES DIGITAL COLLECTIONS

University of Washington Libraries Digital Collections (dále jen Digital Collections) je projekt Washingtonských univerzitních knihoven představující digitální sbírku obsahující fotografie, mapy, literární díla a další materiály především z Americké historie.

1 Historie projektu

Tvorba digitálních sbírek probíhá od roku 1996 v rámci Digital Initiatives Program[1]. Z počátku se digitalizovaly takzvané speciální sbírky (Special Collections)[6]. Jednalo se o tematicky zaměřené kolekce především z Americké historie. Ačkoli většina materiálů pochází z 19. a 20. století, tak se zde nachází i mnohem starší materiály, až ze středověku. Od roku 1997 začali do programu přispívat fakulty a jejich pracovníci, díky tomu byly Digital Collections postupně rozšířeny o projekty z výzkumu některých fakult.

2 Technické informace o projektu

Projekt používá CONTENTdm[4], software pro správu digitálních sbírek. CONTENTdm je systém umožňující správu celého projektu, nabízí možnosti vytvářet jednotlivé sbírky pro různá témata, správu těchto sbírek a následnou práci s uloženými daty. Vyhledávání je buď možné v rámci konkrétních sbírek, nebo v celém systému. Metadata jsou uložena ve formátu Dublin Core a shromažďována pomocí Open Archives Protocol for Metadata Harvesting (OAI-PMH). Samotná data jsou získávána do databáze rozdílnými způsoby v závislosti na tom, odkud pochází. Konkrétní informace jak byla daná sbírka vytvořena lze najít v jejím popisu.

3 Cíle projektu

Cílem sbírky je získávat a zpracovávat vzácné a jedinečné materiály z knihoven Washingtonské univerzity a výzkumných sbírek fakult Washingtonské

univerzity. Digitalizují se sbírky především akademického a veřejného zájmu, aby mohly následně být užity jako multimediální zdroj informací pro vědu a vzdělávání. Celý projekt je zdarma dostupný široké veřejnosti na webových stránkách projektu: digitalcollections.lib.washington.edu.

4 Aktuální stav

V aktuálním stavu sbírky obsahují přes 130 tematických sbírek. Většinu těchto sbírek momentálně tvoří tzv. Special Collections[6]. Jedná se o digitalizovanou verzi fyzických sbírek Washingtonské univerzity. Tyto sbírky zahrnují mnoho oblastí přes velké časové období. Je zde možné najít např. středověké manuskripty, historické menu z restaurací a jídelen, výzkumy archeologů, dokumenty cestovatelů, architektonické plány budov, sbírky plakátů, ale i materiály popisující významné události a další.

Kromě těchto původních sbírek se zde nachází i nové přírůstky z aktivity spolupracujících fakult. Tyto sbírky se sem dostávají jako projekty vytvářené studenty a výzkumnými týmy fakult. Momentálně se zde tyto projekty nachází v relativně malém množství, okolo 20 projektů.

Tento stav sbírek není konečný. Stávající sbírky jsou neustále rozšiřovány o nové materiály, jakmile jsou zpracovány a také přibývají nové sbírky z kolekce Washingtonských univerzitních knihoven. Mimo to se univerzitní knihovna snaží získávat nové partnery, kteří by mohli poskytnout nové materiály pro rozšíření sbírek.

5 Významné sbírky

Na příkladu několika sbírek bych chtěl demonstrovat vlastnosti projektu po technické i obsahové stránce.

5.1 Sbírka středověkých a historických rukopisů[3]

Jedná se o sbírku neúplných a několika kompletních rukopisů z období 1000 – 1500 n. l. Většina z nich pochází z Francie a Itálie, ale jsou zde i záznamy z jiných evropských zemí jako Německo, Španělsko a Anglie. Protože se jedná o velmi vzácná a snadno poškoditelná díla, je přístup

k těmto materiálům omezen. Díky digitálním sbírkám se k těmto materiálům může dostat nejen široká veřejnost, ale i studenti, kteří by jinak velice těžko získávali přístup. Rukopisy byly naskenovány ve formátu TIFF, následně upraveny v Adobe Photoshop, aby bylo dosaženo co nejlepší kvality a nakonec uloženy ve formátu JPEG2000. Informace o jednotlivých dílech vznikla díky aktivitě studentů a dobrovolníků, kteří je dohledávali v poznámkách o původu děl.

Sbírku je možné prohledávat buď přímo, nebo využít některého dělení vytvořeného pro snazší orientaci, jako je typ rukopisu, časové období, místo původu a jiné. Dále už je možné procházet jednotlivá díla. Ke každému rukopisu jsou připojena podrobná metadata umožňující případné hledání souvisejících děl. Mimo to je možné ke každému dílu připojovat komentáře nabízející možnost zpětné vazby případně rozšíření informací o daném rukopisu.

5.2 Mnoho cest, mnoho hlasů: Ústní historie[2]

Tato sbírka se skládá z nahrávek rozhovorů s členy etnických skupin žijící ve Spojených státech za účelem dokumentace kultury a historie těchto skupin. Později byla tato sbírka rozšířena dalšími projekty, které z ní udělaly opět velmi aktivní projekt, jenž se nadále rozvíjí. K dispozici jsou zde i rozhovory se svědky významných událostí a díky této podobě je to prvotní zdroj informací o těchto událostech. Nejstarší nahrávky se datují do roku 1958 a jsou tak velice cenným zdrojem při výzkumu vývoje etnických skupin.

Sbírku je opět možné procházet buď přímo, nebo dle kategorií, zde členěných podle etnických skupin, kterými se zabývaly. Jednotlivé nahrávky jsou opět opatřeny přesnými metadaty a některé obsahují částečný nebo úplný přepis. Na rozdíl od sbírky rukopisů nahrávky nejsou nijak upravovány pro vylepšení kvality.

5.3 Severozápadní historické dokumenty[5]

Tato sbírka se zabývá historií osadníků na Severozápadním pobřeží Ameriky od 19. století. Na rozdíl od předchozích sbírek se nejedná o kolekci jednoho typu. Najdeme zde záznamy z deníků, dopisů, ale i politických dokumentů. I tematicky jsou tyto dokumenty různorodé a zahrnují politické

záznamy, popisy významných událostí, ale i aspekty běžného života.

Podoba sbírky se také výrazně liší od obou předchozích. Některé materiály byly naskenovány černobíle, jiné barevně. Některé ve velkém rozlišení, některé nikoli a některé jsou naskenované kompletně a z některých byl udělán pouze výběr. Plány na doplnění nebo sjednocení kvality však nejsou v dohledné budoucnosti. Projekt totiž není označen, že by byl ve stavu aktivního doplňování.

Opět je možné procházet přímo sbírku nebo si projít obsah děl a procházet tyto části. Na rozdíl od dříve uvedených projektů je tu i stromová struktura nejvýznamnějších událostí, vždy s krátkým popisem a připojenými odkazy na díla, umožňující alternativní způsob procházení.

6 Zhodnocení projektu

Jedná se o obrovský projekt, který stál a bude stát skutečně hodně peněz vzhledem k jeho nekončící povaze. Jeho rozvoj je tedy velmi závislý na práci studentů a dobrovolníků. Sbírký jsou rozsáhlé a slouží tak jako cenný zdroj informací. Nejedná se však o něco jako kompletní encyklopedii. Většina témat je velice specifická a současný stav pokrývá skutečně malou část historie.

V současnosti má knihovna ještě dostatek vlastních materiálů, které může zpracovávat a spousta projektů je stále aktualizována. Mimo to postupně přibývají materiály z jiných institucí, takže celý projekt neustále roste. To ovšem nese i některé negativní aspekty. Na různých sbírkách je vidět, že byly vytvořeny zcela odlišnými týmy a kromě předepsaných metadat se od sebe výrazně liší, rozsahově i formou. Některé sbírky obsahují bohaté informace a jiné pouze velice stručný popis sbírky a následně jen naskenované materiály s metadaty.

Z pohledu uživatelské přívětivosti jsou sbírky na velmi dobré úrovni. Ačkoli je uživatelské rozhraní velice jednoduché, tak nabízí nezbytné funkce pro procházení sbírek. Pokud uživatel má alespoň částečnou představu co hledá, tak se k výsledku propracuje. Problém nastává jedině, pokud je zapotřebí dohledat konkrétní dokument nebo fotografii a náhled neposkytuje dostatečné detaily. Procházení jednotlivých dokumentů je zdoluhavé a na dnešní poměry je čekání na jeden dokument na hranici únosnosti. Prohledávání desítek až stovek záznamů bez podrobnějších údajů, ať na straně dokumentů nebo vyhledávajícího, je velký problém.

Naštěstí lze ve většině případů hledání zúžit, díky oblastem na které se sbírky zaměřují, na rozumný rozsah.

I přes tyto negativní stránky se jedná o velice přínosný projekt, který zaručuje uchování mnoha historických záznamů a samozřejmě i jejich mnohem lepší dostupnost.

Odkazy

- [1] *D-Lib Magazine*. 2007. URL: <http://www.dlib.org/dlib/september07/09featured-collection.html> (cit. 28. 11. 2014).
- [2] *Many Paths, Many Voices: Oral Histories from the University of Washington Special Collections*. 2014. URL: <http://content.lib.washington.edu/ohcweb/index.html> (cit. 28. 11. 2014).
- [3] *Medieval and Historical Manuscripts Collection*. 2014. URL: <http://content.lib.washington.edu/mhmweb/index.html> (cit. 28. 11. 2014).
- [4] *OCLC: The World's Libraries*. 2014. URL: <http://contentdm.org/> (cit. 28. 11. 2014).
- [5] *Pacific Northwest Historical Documents Database*. 2014. URL: <http://content.lib.washington.edu/pioneerlifeweb/index.html> (cit. 28. 11. 2014).
- [6] *Special Collections*. 2014. URL: <http://digitalcollections.lib.washington.edu/cdm/specialcollections> (cit. 28. 11. 2014).

Rejstřík

D	metadata, 3, 4
Digital Collections, 1	
Dublin Core, 1	
M	
manuskript, 2	
O	OAI-PMH, 1
T	
TIFF, 3	